

نام درس: ادبیات فارسی
نام دبیر:

تاریخ امتحان:
ساعت امتحان:
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران

آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی

نام و نام خانوادگی:
مقطع و رشته: دهم

نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

ردیف	سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	معنی واژگان زیر را بنویسید. الف - از شدت سرما پلاس پاره ای بر پشت بسته بودیم. ب- جولقی ای سر برهنه می گذشت. ج- شر به سبب خُبث طینت آن را نپذیرفت.
۲	املاي صحیح هر واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید. - دختر پادشاه به بیماری (سرع - صرع) مبتلا بود. - امام خمینی بنیان (گذار - گزار) جمهوری اسلامی است. - داستان یوسف ع هم (محنت - مهنت) بود و هم شادی.
۳	در هر عبارت نوع "و" را تعیین کنید. - حق شناس همه کس باش و هرگز از حق در مگذر.
۴	در جمله زیر نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. «ناگهان جوانی را دید نابینا که بر خاک افتاده است.» «هنوز فضا از نم باران آکنده است.»
۵	هسته گروه اسمی زیر را مشخص کنید. «همین چند لحظه باشکوه» «زیباترین نقش طبیعت»
۶	تعیین کنید کدام ضمیر از جای اصلی خود جابه جا شده و در اصل نقش دستوری آن چیست؟ "گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید"
۷	در مورد تفاوت معنایی و دستوری «را» در بیت زیر توضیح دهید. «هدیه ها می داد هر درویش را * تا بیابد نطق مرغ خویش را»

ردیف	سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر	نمره
۸	درباره کاربرد معنایی (بر) در بیت زیر توضیح دهید. بزد بر کمر بند گرد آفرید زره بر برش ، یک به یک ، بر درید		۰/۵
۹	آرایه های ادبی بیت زیر را تعیین کنید. (حداقل دو مورد) «ریش بر می کند و می گفت: ای دریغ * کآفتاب نعمتم شد زیـــــر میــــغ»		۰/۵
۱۰	آرایه استعاره را در بیت زیر بیابید و بنویسید. «آمد آورد پیش خیر فراز * گفت گوهر به گوهر آمد باز»		۰/۵
۱۱	به سؤالات پاسخ دهید. «تاریخ روزی روستای کوچکی به نام معرکه را به یاد خواهد آورد که با صدرش از دین دفاع کرد.» الف - آرایه ایهام چند بار در عبارت بالا به کار رفته است؟ ۰/۲۵ ب - معنای هر کدام را بنویسید. ۱		۱/۲۵
۱۲	آرایه قسمت های معین شده را بنویسید. - هر دو گون آهو گیا خوردند و آب * زین یکی سرگین شد و زان مشک ناب.....		۰/۲۵
۱۳	کنایه را در عبارت پیدا کنید و مفهوم آن را بنویسید. « در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.» کنایه: مفهوم:		۰/۵
۱۴	دو بیت آغازین شعر «بوی گل و ریحان ها را» بنویسید. ۱. * ۲. *		۲
۱۵	در عبارت زیر نویسنده بر چه چیزی تاکید دارد؟ برای من خواندن این که شن های ساحل نرم است بس نیست. می خواهم پاهای برهنه ام این نرمی را حس کنند.»		۰/۵
۱۶	جمله «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد» را با سروده سهراب سپهری «چشم ها را باید شست، جور دیگر باید دید» مقایسه کنید.		۰/۵

ردیف	سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر	نمره
۱۷	به سوالات زیر پاسخ دهید. «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر می خیزند.» الف - کدام سرزمین مورد خطاب شاعر است؟ ب - مقصود شاعر از مصراع دوم و سوم چیست؟		۱/۵
۱۸	بیت زیر بر چه مفهوم تاکید دارد؟ هر دو نی خوردند از یک آبخور * این یکی خالی و آن پر از شکر		۰/۵
۱۹	قسمت های معین شده درباره چه کسانی است؟ «چو آگاه شد دختر گزدهم * که سالار آن انجمن گشت کم» «بخندید رستم به آواز گفت * که بنشین به پیش گرنامه به جفت»		۰/۷۵
۲۰	درباره مصرع دوم بیت زیر هر چه می دانید بنویسید. «نباشی بس ایمن به بازوی خویش * خورد گاو نادان ز پهلوی خویش»		۰/۵
۲۱	درباره ارتباط مفهومی دو عبارت زیر، توضیح دهید. «الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ». یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود.		۰/۵
۲۲	در بیت «گفتم ز مهر و رزان رسم وفا بیاموز * گفتا ز خوبرویان این کار کمتر آید» منظور از «این کار» چیست؟		۰/۲۵
۲۳	معنی و مفهوم عبارات زیر را بنویسید. الف - خَلْفِ صَدَقِ نِیَاکَانَ هِنْرورِ خود بود. ب - به گوشه ای باز شدیم و مکاری از ما سی دینار مغربی می خواست. پ - گندم نمای جو فروش مَبَاش.		۱/۵
۲۴	مفهوم هر بیت را در دوسه کلمه بنویسید. الف - کمان را به زه کرد زود اشکبوس * تنی لرز لرزان و رخ سندروس ب - من آزاده از خاک آزادگانم * گل صبر می پرورد دامن من ج - آبِ اجل که هست گلوگیر خاص و عام * بر حلق و بر دهان شما نیز بگذر		۱/۵

کلید سوالات پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی

نام درس: ادبیات فارسی
 نام دبیر:
 تاریخ امتحان:
 ساعت امتحان:
 مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف- از شدت سرما پلاس پاره ای بر پشت بسته بودیم ← لباس پشمی. نوعی گلیم ب) جولقی ای سر برهنه می گذشت. ← رند. خرجه پوش. درویش ج) شر به سبب <u>خُبث</u> طینت آن را نپذیرفت. ← پلیدی. ناپاکی	
۲	صرع - گذار - محنت	
۳	حق شناس همه کس باش و هرگز از حق در مگذر. (و ربط)	
۴	<u>ناگهان</u> جوانی را دید نابینا که بر <u>خاک</u> افتاده است. « قید زمان / متمم « هنوز <u>فضا</u> از <u>نم</u> باران آکنده است. « نهاد / مضاف الیه	
۵	« همین چند لحظه باشکوه » ← لحظه « زیباترین نقش طبیعت » ← نقش	
۶	"گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید" ضمیر "ت" مضاف الیه	
۷	هدیه ها می داد هر درویش را * تا بیابد نطق مرغ خویش را مصراع اول : حرف اضافه / مصراع دوم: نشانه مفعول	
۸	بزد بر کمر بند گرد آفرید * زره بر تنش یک به یک بردرید بر: حرف اضافه / بردوم: پیشوند فعل پیشوندی	
۹	« ریش بر می کند و می گفت: ای دریغ * کآفتاب نعمتم شد زیـــــر میــــغ » یک: کنیه / دو: اضافه تشبیهی / سه: تضاد و تناسب	
۱۰	« آمد آورد پیش خیر فراز * گفت گوهر به گوهر آمد باز » استعاره در گوهر دوم از خیر	
۱۱	الف) دو بار ب) معرکه: نام روستا و میدان جنگ / صدر: سینه و امام موسی صدر رهبر لبنان	
۱۲	هر دو گون آهو گیا خوردند و آب * زین یکی سرگین شد و زان مشک <u>ناب</u> جناس ناقص	
۱۳	« در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود. » کنایه: حرفی به کارش بود مفهوم: ایراد داشت نقص داشت	
۱۴		
۱۵	گرایش به تجربه شخصی	
۱۶	توصیه به مثبت نگری و تغییر نگرش	
۱۷	الف) جنوب لبنان ب) برکت / مقدس بودن	

محل مهر یا امضاء مدیر	راهنمای تصحیح	ردیف
	هر دو نی خوردند از یک آبخور * این یکی خالی و آن پر از شکر استعداد درونی متفاوت و مقایسه نکردن	۱۸
	چو آگاه شد دختر گزدهم * که سالار آن انجمن گشت کم «بخندید رستم به آواز گفت * که بنشین به پیش گرنامه جفت» دختر گزدهم: گردافرید/ سالار انجمن: هجیر	۱۹
	«نباشی بس ایمن به بازوی خویش * خورد گاو نادان ز پهلوی خویش» گاو از نادانی خود میخورد تا پروار گردد و آماده کشته شدن	۲۰
	«الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ». یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود. توصیه به صبر	۲۱
	مهروزی	۲۲
	الف) جانشین راستین پیشنیان خود بود ب) کناری رفتیم و کرایه دهنده اسب و الاغ از ما سی دینار مراکشی خواست. پ) دو رو و ریاکار نباش	۲۳
	الف - کمان را به زه کرد زود اشکبوس * تنی لرز لرزان سندروسترس زیاد ب - من آزاده از خاک آزادگانم * گل صبر می پرورد دامن من صبور بودن ج - آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام * بر حلق و بر دهان شما نیز بگذر فراگیری و قاعده گلی بودن مرگ	۲۴
امضاء:	نام و نام خانوادگی مصحح:	جمع بارم: ۲۰